

Dette visste du kanskje ikke om veps

AV ROAR REE KIRKEVOLD

Nettstedet TV2.no har snakket med insektsforsker Frode Ødegaard hos Norsk institutt for naturforvaltning (NINA) om hva et vepseår egentlig er.

Både veps og mennesker liker seg i varmt og fint vær. Når vi er ute og griller, flyr vepsene også.

Men, det finnes også store variasjoner på vepsebestanden fra år til år. Som du sikkert vet, overvintrer vepsedronningene én og én i dvale. De er ferdig parede og den kommende våren setter de i gang å bygge seg et bol. Først godt ut på ettersommeren har de fått så store kolonier at det virkelig synes for oss mennesker.

I Sør-Norge har det lenge vært mye veps i partallsår, og lite i oddetallsår og årsaken til at det blir spesielt mange veps enkelte år er spesiell.

Våren etter et vepseår er det mange unge dronninger som setter i gang å bygge bol og føde unger. Dette skjer i april og de gjør det samtidig.

Da oppstår det gjerne en kamp om både gode bolplasser og matressursene. Dette gir oftest en knekk i vepsebestanden den sesongen. Mange dronninger om våren, betyr altså lite veps den sommeren, hevder Ødegaard.

Rovdyr

Veps er et rovdyr. Om våren og utover sommeren er arbeidervepsene i fullt arbeid med å

fange fluer og annen kjøttmat til larvene i bolet. Da ser vi lite til dem. De voksne vepsene kan ikke fordøye kjøttet, så livssyklusen er lagt opp slik at larvene utskiller en søt væske som de voksne vepsene spiser.

På høstparten slutter vepsedronningene å legge egg. Raskt minsker antall larver og de voksne vepsene må ut for å finne søtsakene sine selv. Det er da du får konkurranse om øl- eller saftglasset og syltetøyskåla eller plommene dine. Nå gjelder det å følge med. Et stikk på hånda svir, men det er greit. Et stikk i munn eller hals kan kvele deg. Derfor

må du følge med på hva du setter til livs utover sommeren.

Norges farligste

Normalt skal en person som ikke er allergisk tåle noen stikk, men flere enn 50 stikk kan fort ta livet av deg. I følge Ødegaard, har en til to personer omkommet av vepsestikk de siste årene. Det gjør at veps faktisk må regnes som Norges farligste dyr. Foran bjørn, ulv og gaupe.

Men, det skal mye til at en veps som ikke kommer i klem vil stikke deg. Noen arter er aggressive, men stort sett er du helt uinteressant for de matsøkende arbeidervepsene.